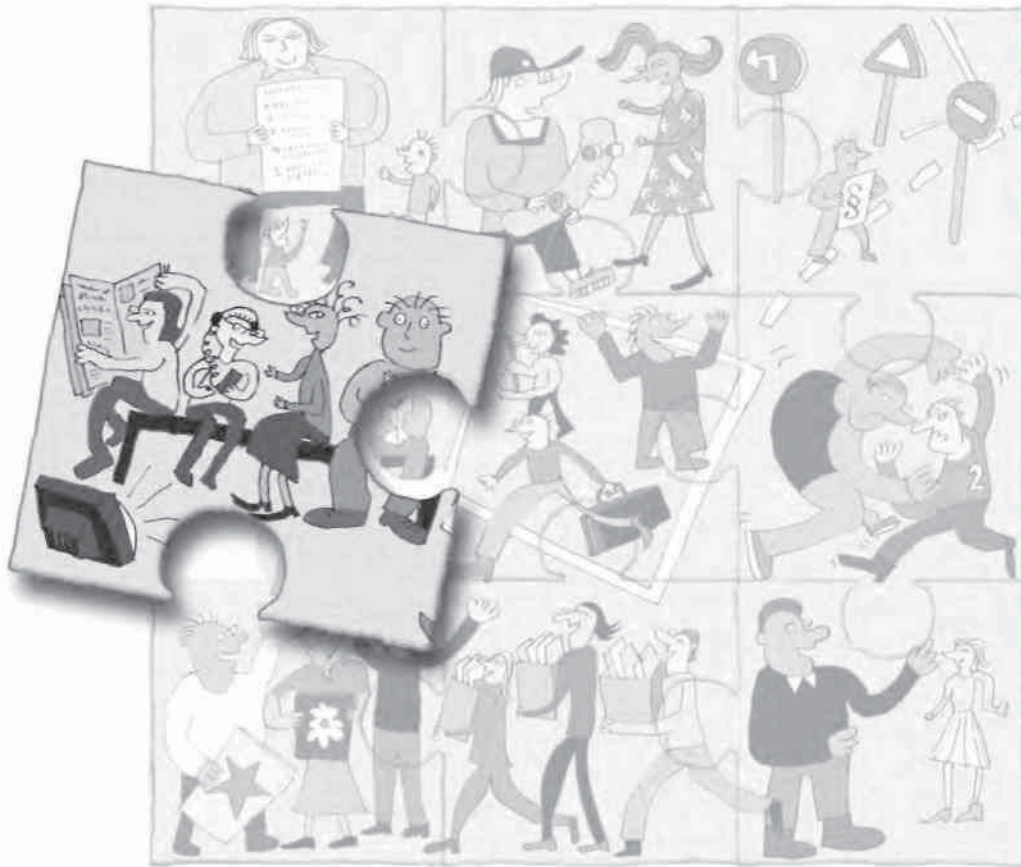

NASTAVNA JEDINKA 7

Razredne novine

Razumijevanje medija kroz rad u njima

7.1. Novine oko nas Koga one informiraju. Kako informiraju. Koje informacije prenose.

7.2. Naše novine su najbolje... zar nisu? Šta jedne novine čini dobrima?

7.3. Uređujemo svoje zidne novine Šta treba, a šta ne treba raditi?

7.4. Naš prvi broj! Kako nastaviti dalje?

NASTAVNA JEDINKA 7: Razredne novine Razumijevanje medija kroz rad u njima

Prisustvo i utjecaj medija širom svijeta raste iz godine u godinu. Kako život postaje sve komplikovaniji, a mi sve ovisniji o drugima, tako se sve više oslanjamo na različite informacije u pokušaju da shvatimo utjecaje i događaje koji se direktno tiču našeg života. Sve one informacije o nečemu što ne možemo saznati direktnom percepcijom putem naših čula možemo dobiti samo preko nekog od medija koji takve informacije prenose.

Međutim, pojedinačni pristupi različitim medijima u velikoj mjeri se razlikuju, što utječe na nivo informiranosti pojedinca i njegovu mogućnost da na nešto utječe ili vrši određenu kontrolu. Sljedeći značajan aspekt ove problematike jeste pitanje cenzure i problem netačnog informiranja od strane političkih stranaka, vlasti ili moćnih lobija. Bilo kakav konflikt, uključujući tu socijalne promjene i ratno stanje, otvara mogućnost za manipulaciju i iskrivljavanje informacija.

Takvi primjeri međusobne ovisnosti, da pomenemo samo neke od njih, neće biti detaljnije razrađivani o ovoj nastavnoj jedinki koja se fokusira na medije. Međutim, učenici će sami pronaći implikacije vezane za ovu problematiku kada budu poredili štampane medije u zemlji i regionu i budu ih ocjenjivali po određenim kriterijima.

Pristup obrazovanju vezanom za medije u ovoj nastavnoj jedinki nešto je drugačiji: putem izdavanja vlastitih zidnih novina, učenici se upoznaju sa okolnostima koje prate izdavanje novina, i tako „iznutra“ uče nešto o svijetu medija. Iskustvo u podučavanju o ovoj temi govori nam da se učenicima na taj način omogućava direktan pristup štampanim medijima koji su im, inače, prilično daleki. Učenici kritički procjenjuju tu vrstu medija, elektronske medije, ali i način na koji oni sami koriste različite vrste medija uz novostečena saznanja. Time će razviti medijsku pismenost.

Na koncu, jedan praktičan savjet: ova nastavna jedinka se u velikoj mjeri oslanja i nudi velike mogućnosti za povezivanje gradiva iz drugih predmeta i saradnju u tom smislu. Sastavljanje i korigiranje tekstova moglo bi se raditi na časovima maternjeg jezika, dok bi dizajn mogao biti jedan od učeničkih zadataka tokom časova likovne umjetnosti. Nekada se desi da razred sav taj posao mora pokrenuti sam, eventualno uz pomoć uređivačkog tima sastavljenog od zainteresiranih učenika.

Može se desiti da zidne novine moraju biti prisutne u životu škole neko vrijeme da bi se i drugi nastavnici odlučili uključiti u njihovo izdavanje.

Učenje o obrazovanju za demokratiju i ljudska prava

Medijska pismenost jeste ključ za ostvarenje velikog i sveobuhvatnog cilja u oblasti ljudskih prava i građanskog obrazovanja – aktivni građani koji učestvuju u životu zajednice. Slijedi sažetak najznačajnijih aspekata medijske pismenosti:

1. Sposobnost komunikacije odnosi se na način na koji se odvija komunikacija između ljudi općenito. Društvena realnost ne postoji kao takva. Nju, zapravo, određuje cjelokupna komunikacija među ljudima, što znači da ona nastaje kao posljedica čina komunikacije. Ta opća sposobnost komunikacije počinje usvajanjem maternjeg jezika, a dalji razvoj predstavlja korištenje te sposobnosti u javnosti.
2. Čovjek pokazuje sposobnost komunikacije od samog rođenja. Priroda nas je obdarila tom sposobnošću, ali se ona mora usmjeravati, prakticirati i usavršavati.
3. Ovladavanje medijima dio je sveobuhvatnog koncepta sposobnosti komunikacije. Ono se odnosi na složeni i raznovrsni svijet medija, čije je korištenje neophodno savladati, usavršavati i zahtijevati, na primjer, tako što će to biti jedna od stvari koju učenici trebaju savladati. Štampani mediji, uključujući i zidne novine, predstavljaju značajno sredstvo savremene komunikacije s kojim bi se učenici trebali upoznati. Međutim, to je samo jedan element u sklopu zadatka ovladavanja medijima.

NASTAVNA JEDINKA 7: Razredne novine

Razumijevanje medija kroz rad u njima

Naslov lekcije	Obrazovni ciljevi	Učenički zadaci	Sredstva	Metode
Prva lekcija: Novine oko nas	Učenici se upoznaju sa štampanim medijima i njihovom strukturom, te utvrđuju razlike među njima.	Učenici skupljaju i analiziraju novine i časopise koji se čitaju u njihovoj zajednici, rezultate istraživanja postavljaju na plakat.	Novine, makaze, ljepilo, veliki listovi papira.	Grupni rad.
Druga lekcija: Naše novine su najbolje, zar nisu?	Učenici formuliraju kriterije za dobre novine ili časopis, postaju svjesni vlastitih izgleda, vrijednosti i interesa.	Učenici ocjenjuju prezentacije drugih i nalaze kompromisno rješenje.	Prezentacije pripremljene na prethodnom času. Matrica na tabli ili stalku s tablom.	Grupne prezentacije, plenarna rasprava i ocjenjivanje.
Treća lekcija: Uređujemo svoje zidne novine	Učenici unutar svoje grupe postižu saglasnost o nizu pitanja i ciljeva, sarađuju unutar grupe, razmjenjuju ideje i saznanja sa drugim članovima tima.	Učenici odlučuju o strukturi novina koje zajedno uređuju, utvrđuju teme relevantne za njihovu školu i pišu prilog za odgovarajuću rubriku zidnih novina.	Ovisno o dostupnim materijalnih sredstvima, učenički sastavi variraju od teksta pisanog rukom do kompjuterskih tekstova sa digitalnim fotografijama	Donositi zajedničke odluke. Grupni rad.
Četvrta lekcija: Naš prvi broj!	Kroz raspravu u razredu, učenici utvrđuju šta je sve potrebno za nastavak projekta zidnih novina, oni treba da budu sposobni donositi odluke i snositi odgovornost.	Učenici izražavaju stavove i donose odluku o svom angažmanu u nekom od sličnih projekata u budućnosti.	Tabla ili stalak s papirom.	Plenarna rasprava.

Prva lekcija

Novine oko nas

Koga one informiraju. Kako informiraju. Koje informacije prenose.

Obrazovni ciljevi	Učenici se upoznaju sa različitim štampanim medijima i njihovom unutarnjom strukturom, te utvrđuju razlike među njima.
Učenički zadaci	Učenici skupljaju i analiziraju novine i časopise koji se čitaju u njihovoj zajednici. Rezultate istraživanja postavljaju na plakat.
Sredstva	Novine, makaze, ljepilo, veliki listovi papira.
Metode	Grupni rad.

Konceptualno učenje

Pojam štampani mediji odnosi se na pisane izvore informacija, takozvane klasične medije, uključujući tu novine, časopise, knjige, kataloge, prospekte, letke, mape, dijagrame, ali i razglednice, kalendare i postere.

Štampani mediji obično se štampaju na papiru. Štamparska tehnologija doživljava rapidne promjene, a digitalna štampa postaje sve zastupljenija.

Lekcija

Nekoliko sedmica prije obrađivanja ove lekcije nastavnik učenicima daje zadatak da sakupe sve novine i časopise do kojih mogu doći i donesu ih u školu. Da bi se olakšao rad učenika, predlaže se da se u učionici odvoji jedna klupa koja će se koristiti za prezentacije. Uz malo sreće, učenici bi od prodavača novina mogli nabaviti stare stalke za novine, što bi bilo idealno za prezentaciju novina i časopisa. Nastavnik se treba pobrinuti da među prikupljenim novinama budu zastupljene sve najznačajnije dnevne novine.

Nastavnik počinje prvu lekciju time što, prema uobičajenoj praksi, obavijesti učenike o ciljevima i zadacima u sklopu nove nastavne jedinice. Nastavnik bi trebao naglasiti da je ova nastavna jedinka početak projekta koji bi mogao, i trebao, trajati najmanje jedno polugodište. Učenici bi također trebali shvatiti da im taj projekat pruža mogućnost da steknu praktično iskustvo u novinarstvu. Iskustvo pokazuje da su svoje prve korake profesionalni novinari često pravili bili baš u ovakvim projektima.

Učenici se dijele na manje grupe, po mogućnosti od po tri, najviše četiri člana. Svaka grupa ima zadatak da analizira različite novine ili časopise. Rad učenika usmjerava se sljedećim pitanjima:

- Koje sve rubrike ove novine imaju?
- Kojim su redom rubrike poredane?
- Kojim se ciljnim grupama čitatelja te rubrike obraćaju? Koji su članovi porodice posebno zainteresovani za određene rubrike?
- Koje teme pokrivaju kategorije koje grupa pregledava?
- Odaberite jedan karakterističan članak iz svake kategorije. Izrežite te članke i zalijepite ih na list papira kako biste napravili plakat.

Poster bi trebao nositi naziv novina ili časopisa, a idealno bi bilo s originalnim nazivom, te bi trebao ponuditi odgovore na pitanja prikazana iznad. Učenike bi trebalo podsjetiti na značaj jasnog i urednog plana.

U ovoj fazi veoma je važno da je učenicima jasna osnovna struktura novina, što im omogućava da prezentiraju svoje rezultate i objasne ih ostatku razreda.

Grupe pripremaju svoje prezentacije za sljedeći čas i to tako kao da im je zadatak da reklamiraju svoje novine ili časopis i istaknu sve njihove prednosti i dobre strane. Nakon što sasluša sve prezentacije, razred pokušava odrediti koje su novine po njima najinteresantnije i najinformativnije. Cilj ovoga jeste dogovoriti sa novinskom kućom besplatnu dostavu tih novina u narednih nekoliko sedmica, a što su mnoge kuće voljne uraditi kad su u pitanju škole.

U ovoj fazi nastavnik ima ulogu savjetnika. On pomaže grupama da otkriju unutrašnju strukturu novina, s obzirom na to da nije sve novine baš jednostavno analizirati. Nastavnik bi također trebao nadgledati rad grupa i pobrinuti se da grupe pripreme uspješne prezentacije, ali i da završe svoj rad do kraja časa, jer pretjeran perfekcionizam kod ove vježbe može poremetiti plan rada.

Druga lekcija

Naše novine su najbolje... zar nisu?

Što jedne novine čini dobrima?

Obrazovni ciljevi	Učenici utvrđuju kriterije za dobre novine ili časopis, a kroz to postaju svjesni vlastitih izgleda, vrijednosti i interesa.
Učenički zadaci	Učenici ocjenjuju prezentacije drugih i nalaze kompromisno rješenje.
Sredstva	Prezentacije pripremljene na prethodnom času. Tabla ili stalak s papirom.
Metode	Grupne prezentacije, plenarna rasprava i ocjenjivanje.

Konceptualno učenje

Pojam „sloboda štampe“ odnosi se na pravo novinara i novinskih kuća da svoj posao obavljaju slobodno, kao i na pravo na objavljivanje necenzuriranih informacija i stavova. Sloboda štampe pojavljuje se u konkretnom obliku u posebnim pravima novinara da odbiju uručiti dokaze, kao i u ograničenjima koja postoje kad je u pitanju nadziranje novinara audio opremom („prisluškivanje“) kako bi se zaštitio izvor informacija koji novinaru treba da bi obavljao svoj posao. Pristup novinarskoj profesiji ne potpada pod državnu regulativu, a edukacija novinara organizira se privatno i bez uticaja vlasti.

Lekcija

Druga lekcija počinje prezentacijama. Grupe već imaju spremne portofolije i odgovarajuće novinske isječke. Može biti korisno grupama dati pet minuta na početku časa da se pripreme za prezentaciju.

Učenici ocjenjuju prezentacije po utvrđenim kriterijima. Nastavnik može objasniti te kriterije i napraviti sljedeću tabelu.

	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Bodovi
Naziv novina ili časopisa						
Poster						
Formalni aspekti prezentacije						
Sadržaj prezentacije						
Formalni aspekti novina ili časopisa						
Sadržaj novina ili časopisa						

Navedenom ocjenjivanju ne bi trebalo dati prevelik značaj; ono bi, uz komponentu takmičenja, trebalo biti poticaj učenicima da pripreme što bolju prezentaciju.

Nakon prezentacija učenici bi trebali ocijeniti štampane medije koje su vidjeli (kritičko razmišljanje), s naglaskom na sljedeća pitanja:

- Šta jedne novine/časopis čini „dobrim“ novinama/časopisom?
- Koja je njihova svrha?
- Šta mislimo o novinama/časopisima koji su nam prezentirani?
- Šta bi se moglo poboljšati?

Iskustvo pokazuje da nastavnik može strukturirati i usmjeriti diskusiju tako što će na već pripremljenom papiru bilježiti učeničke ideje. Ideje se mogu bilježiti i na tabli, ali mana toga je što one onda ne ostaju na raspolaganju za sljedeći čas.

Nastavnik završava lekciju tako što predlaže učenicima da izdaju i uređuju svoje „zidne novine“. Učenicima se daje u zadatak da razmisle o tome koje bi sve rubrike uveli kako bi aktivnosti u školi bile adekvatno zastupljene, a koje bi rubrike njih same najviše interesirale. Učenici također treba da predlože naziv novina.

Treća lekcija

Uređujemo svoje zidne novine

Šta treba, a šta ne treba raditi

Obrazovni ciljevi	Učenici unutar svoje grupe postižu saglasnost o nizu pitanja i ciljeva, sarađuju unutar grupe, razmjenjuju ideje i saznanja sa drugim članovima tima.
Učenički zadaci	Učenici odlučuju o strukturi novina koje zajedno uređuju, utvrđuju teme relevantne za njihovu školu i pišu prilog za odgovarajuću rubriku zidnih novina.
Sredstva	Ovisno o dostupnim materijalnih sredstvima, učenički sastavi variraju od teksta pisanog rukom do kompjuterskih tekstova sa digitalnim fotografijama.
Metode	Donositi zajedničke odluke. Grupni rad.

Lekcija

U grupama od po tri ili četiri člana, učenici razmjenjuju ideje – koje rubrike sadrže relevantne informacije o aktivnostima u školi.

Nastavnik je već pripremio po jedne male zidne novine za svaku grupu i to tako što je sastavio tri papira formata A4 i postavio ih na zid. Grupama se zatim daje zadatak da osmisle opću strukturu novina, uključujući i naziv novina, mogući izgled i raspored rubrika koje su odabrali, te plan njihovog objavljivanja. Rezultat bi mogao biti ovakav:

Učenička kronika					
<u>Najnovije vijesti</u>	<u>Sport</u>	<u>Najvažnije vijesti</u>	<u>Događaji</u>	<u>Roditelji</u>	<u>Naše brige</u>

Sugestije pojedinačnih grupa postave se na zid u učionici, a učenicima se ostavi vremena da pregledaju panoe i donesu zaključke. Potim „urednički kolegij“ donosi važne odluke:

- Naziv novina (razmjena stavova, rasprava i konačno glasanje);
- Izbor najsadržanijih i najvažnijih rubrika za školu i učenike.

Učenici sada formiraju manje timove, s tim da broj timova odgovara broju rubrika koje će se objavljivati, uz još jedan tim koji će biti zadužen za produkciju.

U samom početku, produkcijski tim bavi se praktičnim stvarima, tj. izgledom i prezentacijom zidnih novina. Prije početka projekta, nastavnik obavještava direktora o projektu izdavanja novina i od njega dobija dozvolu da se učeničke novine izlože u školi.

Dok urednički tim planira prve članke pojedinačnih rubrika, nastavnik sa produkcijskim timom razgovara o tehničkim aspektima.

Učenicima se daju zadaci koje treba izvršiti do sljedeće sedmice. Svaki od uredničkih timova predaje svoj prilog, a produkcijski tim sastavlja zidne novine, tj. odgovarajući logo, naziv novina i odabrane rubrike.

Takva ekspeditivna provedba plana učenicima daje mogućnost da osjete zadovoljstvo svog prvog uspjeha, ali ih istovremeno suočava i sa neminovnim poteškoćama. Cilj ovakvog pristupa jeste osnovati stalni urednički tim koji će redovno objavljivati novosti. Taj se tim formira od najaktivnijih i najzainteresiranijih učenika koji će biti u stanju nastaviti sa projektom izdavanja zidnih novina u jednom dužem periodu.

Četvrta lekcija

Naš prvi broj!

Kako nastaviti dalje?

Obrazovni ciljevi	Kroz raspravu u razredu, učenici utvrđuju šta je sve potrebno za nastavak projekta zidnih novina; oni treba da budu sposobni donositi odluke i snositi odgovornost.
Učenički zadaci	Učenici izražavaju stavove i donose odluku o svom angažmanu u nekom od sličnih projekata u budućnosti.
Sredstva	Tabla ili stalak s papirom.
Metode	Plenarna rasprava.

Konceptualno učenje

Diskusija (razmjena argumenata, od latinskog *discussio* – argument) predstavlja poseban vid verbalne komunikacije između dvije ili više osoba prilikom koje se raspravlja – tj. diskutuje – o jednom ili više pitanja tako što svaka strana iznosi svoje argumente. Bez obzira na to o čemu se raspravlja, diskusija bi se trebala odvijati uz uzajamno poštovanje. Dobar način diskusije znači da učesnici dopuštaju, ili čak podstiču, izražavanje stavova i mišljenja koji se razlikuju od njihovih, i takve stavove pažljivo razmotre umjesto da ih bez ikakvog razmišljanja odbace. Lični kvaliteti, kao što su mirnoća, pribranost i ljubaznost, idu u korist obje strane. U najboljem slučaju diskusija dovodi do rješenja problema ili do kompromisa koji je svima prihvatljiv.

U modernim društvima diskusija predstavlja civilizirano, tj. nenasilno, sredstvo rješavanja nesuglasica, te razrješenja konflikata interesa i ciljeva. Konflikti se ne potiskuju nego se rješavaju. Učenjem i usavršavanjem vještina diskutiranja, učenici savladavaju osnovne elemente uspostave i održanja mira u društvu.

Lekcija

Nakon što urednički timovi objave članke i daju kratak izvještaj o svom radnom iskustvu, učenici se fokusiraju na pitanje hoće li nastaviti projekat uređivanja zidnih novina. Sada kad svi učenici imaju određenu predstavu o tome koliko bi im vremena za to trebalo i s kojim bi se organizacionim problemima sretali, mogu realno diskutovati o pitanju nastavka projekta.

Iskustvo pokazuje da nastavnik može strukturirati i usmjeriti diskusiju tako što će na već pripremljenom papiru bilježiti učeničke ideje.

Organizacija	Kadrovska pitanja	Saradnja	Vremenski plan
Ukoliko nastavimo: Šta sve moramo uzeti u obzir? Gdje će nam vrijeme predstavljati problem? Koja tehnička sredstva možemo koristiti? Kako naše novine možemo sačuvati od uništavanja i vandalizma? Koja će nam finansijska sredstva biti potrebna? Kako do njih doći?	Ko je zainteresiran? - Glavni urednik? - Urednički kolegij? - Kakvu ulogu i položaj ima nastavnik? - Imena: - - -	- Kako zainteresirati i druge učenike u školi? - Koji bi nam se nastavnici željeli priključiti u projektu? - Možemo li organizirati posjete lokalnim uredništvima (štampanih medija, emitera ili elektronskih medija)? - Možemo li organizovati razgovor sa profesionalnim novinarom na času?	

Nastavnici koji rade na takvim projektima vrlo brzo shvate da se ne može sve planirati. Ovaj projekat od svih učesnika traži kontinuiran angažman. On predstavlja živopisan, fascinant, ali i težak, a ponekad i frustrirajući proces.

Nastavnici koji imaju iskustva sa tom vrstom projekata upoznati su sa redoslijedom izvođenja glavnih aktivnosti i također znaju da je upravljanje projektom s određenom dozom autoriteta neophodna komponenta projekta, ali znaju i prepoznati momenat kada taj autoritet počinje gušiti svaku inicijativu na strani učenika. Učešće u ovakvim projektima učenicima pruža značajno iskustvo u obrazovanju za demokratiju i ljudska prava.

Nastavnici bi trebali iskoristiti svoj autoritet kako bi osigurali da se do kraja obrađivanja ove lekcije donesu jasne odluke i postavi odgovarajući vremenski plan izvođenja aktivnosti.

Dodatni materijal za nastavnike

Tri dimenzije razvijanja medijske pismenosti

1. Prva dimenzija: procjena medija

Procjena medija može se sažeti starogrčkim glagolom *Kpiveiv* (krinein), što je izvorno značilo „napraviti razliku“, a odnosilo se na trajno sticanje i preispitivanje znanja i iskustva.

Procjena medija jeste analiza medija. Ta se analitička komponenta odnosi na sposobnost percipiranja i razumijevanja događaja u društvu – na primjer, procesa koncentracije unutar medija, koji može ugroziti funkciju medija u demokratskom društvu. Kod tog konkretnog primjera koncentracije medija trebamo, dakle, znati ko je vlasnik čega i koliko je medija koncentrirano kod jednog vlasnika. Međutim, ne smijemo zaboraviti da su mediji komercijalne firme koje moraju stvarati profit. I, sviđalo se to nama ili ne, što nam je život neovisniji i globaliziraniji, to smo mi ovisniji o medijima. Detaljnija analiza, zasnovana na dobrom poznavanju te oblasti, omogućava nam da razvoj medija ocjenjujemo kritički – „praveći razliku“ - tako da na odgovarajući način iskoristimo svoje znanje i sposobnosti.

Komponenta preispitivanja podrazumijeva da bi svako trebao biti u stanju povezati i primijeniti svoj analitički potencijal i znanje na samog sebe i svoje polje djelovanja. Osobito kad je riječ o medijima primjećujemo jaku tendenciju da se priča o „drugima“, a zanemaruje svoj lični udio u svemu.

Sposobnost analiziranja i promišljanja vezuje se i za treću dimenziju, etički stav prema drugima, koji uravnotežuje i definira analitičko promišljanje i preispitivanje u smislu društvene odgovornosti.

2. Druga dimenzija: poznavanje medija

Pod tim se pojmom podrazumijeva „čisto“ znanje o medijima i medijskim sistemima, što se, opet, može podijeliti na dvije komponente.

Komponenta informacija podrazumijeva pojam informacije u njenom klasičnom značenju, uključujući i to kako novinari obavljaju svoj posao, koje se vrste programa emituju na radiju i televiziji, na koji način biramo kanale i programe koje uglavnom gledamo, te kako možemo koristiti kompjuter za efikasno zadovoljenje svojih potreba.

Komponenta vještina poznavanju medija dodaje sposobnost korištenja nove opreme bez prethodnog iščitavanja uputstva za upotrebu. To podrazumijeva proces „učenja kroz praksu“ – kako se služiti kompjuterom, kako pristupiti internetu, kako se služiti video-kamerom, itd.

3. Treća dimenzija: korištenje medija

Korištenje medija također se može podijeliti u dvije potkategorije:

1. Sposobnost korištenja medijskih proizvoda: tu se susrećemo sa dimenzijom recepcije i konzumiranja medijske produkcije. Gledanje televizije, naprimjer, predstavlja aktivnost, s obzirom na to da moramo procesirati ono što smo vidjeli i to integrisati u naš kognitivni sistem i repertoar slika kojim raspoložemo. Danas ne samo čitanje tekstova nego i gledanje filmova povećava našu sposobnost recepcije.
2. Aktivno korištenje medijske opreme: ova se dimenzija odnosi na medije u društvenoj interakciji. Telebankarstvo, telešoping, video i telefonske konferencije, konvencionalna i digitalna fotografija, produkcija video filma – veliki broj medija nudi nam ogromne mogućnosti ne samo percepcije svijeta putem primanja informacija, nego i putem njihove proizvodnje.

Nastavna jedinka koja se bavi medijima fokusira se upravo na tu dimenziju, koja je povezana sa dvjema pomenutim dimenzijama obrazovanja vezanog za medije.

Materijal za učenike 7.1

Kako napisati članak

Osnovna struktura članka

1. Naslov

Svaki članak mora imati naslov s obzirom na to da on ima važnu svrhu. Naslov ne bi trebao biti bombastičan, ali bi trebao privući pažnju čitaoca i navesti ga da nastavi čitati.

Čitaoci samo pogledom prelete stranice i odaberu članke koji ih zanimaju. Zato naslov mora čitaocu zapasti za oko – stoga neka bude kratak, napisan velikim podebljanim slovima i odvojen od teksta koji slijedi.

2. Uvodni dio

Uvodni dio obično će biti prvi odlomak vašeg članka (proizvođači novina to često zovu „glavni dio“). Pravilo je da je istaknut podebljanim slovima.

Uvod daje čitaocu najvažnije informacije. U informativnom uvodnom tekstu, čitalac pronalazi odgovore na ključna pitanja.

Kod književnih i drugih tekstova koji su više usmjereni na emocije nego na činjenice uvodne rečenice obično su posvećene živom opisu određene scene. Kod takvih tekstova čitaoca nećemo moći zainteresovati činjenicama nego upotrebom stilskih sredstava.

3. Upotreba jezika i stila

Pažljiva i precizna upotreba jezika je za jedan dobar članak možda i važnija nego pravilna primjena novinskog stila pisanja. Ako novine uporedimo sa kućom, onda različiti novinarski stilovi pisanja i prezentacije predstavljaju namještaj, ali riječi su cigle od kojih je kuća napravljena.

I dok se bez namještaja nekako i može, u kući bez cigli ne možemo živjeti. Emotivno pisani članci, uz jednu „ljudsku komponentu“, veoma su popularni u novinama. Ali pripazite, supa ne valja ni kada je presolite (i dobrih stvari može biti previše)!

To nas dovodi do rečenice. Neka vam rečenice budu kratke i jednostavne. Čitaoci mogu imati problema da shvate rečenice koje imaju više od 14 riječi. A rečenice sa 25 i više riječi su jednostavno nerazumljive. U svakom slučaju, izbjegavajte komplikovanu rečeničnu strukturu, puno zarezova i umetnute rečenice. Naviknite se na to da pročitate svaku rečenicu čim je napišete: je li jasna i razumljiva? Ima li u njoj nekih nepotrebnih riječi?

Pravopisne greške ne samo da odaju loš utisak nego i iritiraju čitatelja jer mu odvlače pažnju od same poruke. Pregledajte članak prije nego što ga predate, tj. provjerite jesu li vam informacije tačne i potpune (što se svodi na vjerodostojnost informacija), ima li gramatičkih grešaka, je li vam stil odgovarajući i je li članak razumljiv.